

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Tos/8/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312010331
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Zeleňáková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8312010331.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Marty Zelenákové a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Moniky Halkociovej na neverejnom zasadnutí konanom dňa 19.07.2017, v trestnej veci odsúdeného C. B. pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák., v konaní o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 81/2012 zo dňa 12.04.2017, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť odsúdeného C. B..

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. vyslovil, že odsúdený C. B., nar. XX.XX.XXXX, sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia a trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, ktorý mu bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu 5 rokov, uložený rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 81/2012 zo dňa 26.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To 4/2013 zo dňa 10.04.2013 vykoná. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd prvého stupňa odsúdeného pre výkon premeneného trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu podal, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, odsúdený sťažnosť, ktorú neskôr osobitným podaním, prostredníctvom svojej obhajkyne, aj odôvodnil. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že s rozhodnutím súdu prvého stupňa nesúhlasí, pretože podľa jeho názoru na verejnom zasadnutí vyšli najavo skutočnosti, ktoré možno v zmysle § 50 ods. 4 Tr. zák. považovať za výnimočné, a ktoré uňho odôvodňujú ponechanie podmienenečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody v platnosti, a to aj za súčasného rozhodnutia o uložení probačného dohľadu, či predĺženia skúšobnej doby. Poukázal na to, že jeden zo skutkov popísaných v odôvodnení napadnutého uznesenia, spáchal pred odsúdením za skutok, ktorého sa prejednávaná premena týka, navyše išlo o trestný čin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák., ktorým bol postihovaný milenecký vzťah medzi dvoma partnermi, hoci partnerka ešte nemala 15 rokov, a preto podľa jeho názoru nešlo o násilie v pravom slova zmysle. Namietal ďalej, že povaha skutkov popísaných v napadnutom rozhodnutí, ktoré mali zavesiť príčinu premeny jeho ďalšieho podmienenečného odsúdenia (v prejednáwanej veci), nedosahuje ani minimálnu nebezpečnosť pre spoločnosť, keďže v jednom prípade išlo o nevrátenie telefónu, teda jeho použitie bez súhlasu kamaráta, v druhom prípade išlo o nezaplatenie peňažného trestu, na ktorý (odsúdený) nemal peniaze a nevedel, že môže požiadať o splátkový kalendár. Namietal ešte, že skutky, ktoré by mali byť dôvodom premeny jeho ďalšieho odsúdenia spáchal z dôvodu mladíckej nerozvážnosti, spáchal ich pod zlým vplyvom jeho kamarátov a vo veku blízkom veku mladistvých. Vyjadril názor, že výkon dvoch nepodmienečných trestov odňatia slobody naňho dostatočne preventívne pôsobil do tej miery, že už nie je potrebné naňho pôsobiť ďalším odsúdením a premieňať ďalší podmienenečný trest odňatia slobody. V tejto súvislosti ešte poukázal na pracovný posudok od spoločnosti Y. a.s. P., z ktorého je zrejmé, že v tejto spoločnosti (odsúdený) pracoval v čase od 01.01.2015 do 31.05.2015, pričom s jeho prácou boli spokojní, prácu vykonával

svedomito a s jeho službami počítajú aj po návrate z výkonu trestu. Ďalej sťažovateľ poukázal aj na správu ÚVTOS zo dňa 01.02.2017, z ktorej vyplýva, že (odsúdený) dodržiava predpisy, jeho správanie je bezproblémové, príkazy nadriadených plní včas a zodpovedne, interpersonálne konflikty nevyvoláva, je pracovne zaradený a jeho pracovná morálka je hodnotená pozitívne, vykonáva dokonca funkciu z radu odsúdených na úseku zamestnávania, pričom pomáha so zaraďovaním do zamestnania ostatným odsúdeným. Vyjadril preto názor, že správy o jeho (odsúdeného) povesti sú priaznivé a na ne by mal súd prikladať väčšiu vážnosť a dôležitosť, keďže z doterajších chýb spáchaných v mladíckej nerozvážnosti sa už poučil, k tomu samozrejme dopomohli aj výkony nepodmienečných trestov odňatia slobody, a preto premena trestu v tomto prípade už nie je účelná. V ďalšom namietal, že má osem súrodencov, pričom jeho sestra trpí zdravotným postihnutím, pomáha matke, ktorá nie je zamestnaná, stará sa o rodinu, ako aj o svojich súrodencov, finančne im vypomáha a jeho pomoc príbuzným počas výkonu trestu odňatia slobody chýba, preto ďalší výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody by neprimerane zasahoval do jeho (odsúdeného) rodinného života a bol by v rozpore s ust. § 34 ods. 3 Tr. zák., keďže už doterajší výkon trestu jeho nápravu dostatočným spôsobom zabezpečil. Všetky tieto vyššie okolnosti vo svojom súhrne považuje sťažovateľ za tie výnimočné okolnosti, ako ich predpokladá ust. § 50 ods. 4 Tr. zák. V podstate z týchto dôvodov navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a vo veci sám rozhodol, a to tak, že mu (odsúdenému) uloží dohľad probačného a mediačného úradníka, prípadne predĺži skúšobnú dobu.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa v posudzovanej veci správne zistil, že rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 1T 81/2012 zo dňa 26.11.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5To 4/2013 zo dňa 10.04.2013, právoplatným toho istého dňa, bol Ladislav Kosturko odsúdený pre zločin falšovania, pozmeňovania a neoprávnenej výroby peňazí a cenných papierov podľa § 270 ods. 2 Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere troch rokov, výkon ktorého mu bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu piatich rokov.

Vzhľadom na to, že uvedený rozsudok sa stal právoplatným dňa 10.04.2013, skúšobná doba podmiennečného odsúdenia začala odsúdenému plynúť od 11.4.2013 a mala plynúť do 11.4.2018.

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák., ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmiennečné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku I, alebo
- c) ustanoviť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život,
- d) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

Správne je aj konštatovanie prvostupňového súdu o tom, že v priebehu skúšobnej doby odsúdený nevedol riadny život. Dopustil sa totiž dňa 15.06.2013, ako to vyplýva z trestného rozkazu Okresného súdu Michalovce zo dňa 18.06.2013, právoplatného dňa 27.06.2013, sp. zn. 0T 82/2013, prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zák., za čo mu bol uložený peňažný trest v sume 1.000,- eur a dňa 18.05.2015 sa dopustil, ako to vyplýva z rozsudku Okresného súdu Michalovce sp. zn. 4T 135/2015 zo dňa 08.12.2015, právoplatného toho istého dňa, prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák., za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Uvedených úmyselných trestných činov sa teda odsúdený dopustil evidentne v priebehu skúšobnej doby predchádzajúceho podmiennečného odsúdenia.

Konštatovanie prvostupňového súdu o tom, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, vzhľadom na to, že nevedol riadny život, keďže sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia dopustil nie jedného, ale hneď dvoch úmyselných trestných činov, neosvedčil, je teda v súlade so zákonom a v súlade s ním je aj rozhodnutie prvostupňového súdu o tom, že trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, výkon ktorého mu bol pôvodne podmiennečne odložený, vykoná.

Správne je aj rozhodnutie prvostupňového súdu o zaradení odsúdeného do výkonu trestu odňatia slobody, teda do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, keďže pred spáchaním trestného činu, za ktorý mu bol premenený trest uložený, nebol vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin.

Záverom sa žiada ešte uviesť, že citované ustanovenie § 50 ods. 4 Tr. zák. predpokladá, že v prípade porušenia riadneho spôsobu života odsúdeným počas skúšobnej doby, bude pravidlom podmienený trest premeniť, len výnimočne za existencie zvláštnych, nie bežných okolností, je možné uvažovať o ponechaní podmieneného odsúdenia v platnosti. Na tomto mieste si je nutné uvedomiť, že pre osvedčenie sa odsúdeného na podmienený trest odňatia slobody je nutné splniť prísne podmienky, odsúdený musí počas skúšobnej doby viesť riadny život a nesmie sa dopustiť žiadnej protiprávnej činnosti, teda nie len trestného činu ale ani priestupku, pričom už spáchanie priestupku môže byť dôvodom pre premenu podmieneného trestu odňatia slobody. V prejednávanej veci potom ani krajský súd žiadne také výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali ponechanie skúšobnej doby v platnosti, nezistil.

Ako to už bolo vyššie uvedené, odsúdený sa v skúšobnej dobe predchádzajúceho podmieneného odsúdenia nedopustil jedného úmyselného trestného činu, ale hneď dvoch úmyselných trestných činov, pričom krajský súd nie je toho názoru, že by snáď išlo o bezvýznamné, nedôležité protiprávne konania, nedosahujúce, podľa názoru obhajoby, ani minimálnu nebezpečnosť pre spoločnosť. O oboch týchto konaniach sa totižto viedli súdne trestné konania, trestné súdy v spomínaných konaniach obžalovaného pre jeho protiprávne konania uznali vinným zo spáchania trestných činov, dospeli teda k záveru, že odsúdený sa dopustil protiprávneho konania, ktoré dosahovalo intenzitu a závažnosť trestných činov, a preto mu za to uložili aj tresty. V rámci rozhodovania o premene iného podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody súd nie je oprávnený opätovne preskúmať právoplatné rozhodnutia iných súdov o konaniach, ktoré zavdali príčinu pre premenu iného podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody.

Navyše, podľa názoru krajského súdu, v žiadnom prípade nešlo o nejaké bagatelné konania, ktoré by nebolo možné za trestné činy označiť. V prvom prípade dňa 15.06.2013 sa odsúdený dopustil trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia, pretože viedol motorové vozidlo napriek tomu, že táto činnosť mu bola iným štátnym orgánom zakázaná. V druhom prípade, t.j. 18.05.2015 odsúdený si ponechal mobil inej osoby v hodnote 489,- eur s úmyslom neskôr ho odpredať. V žiadnom prípade teda, podľa názoru krajského súdu, nejde o bezvýznamné konania, ktoré by snáď intenzitu trestného činu nedosahovali.

Pokiaľ bolo namietané, že odsúdený sa týchto dvoch ďalších skutkov dopustil v stave mladíckej nerozvážnosti, je treba uviesť, že mladícka nerozvážnosť je v zásade bežným javom, mnoho obvinených pácha rôznu trestnú činnosť pod vplyvom mladíckej nerozvážnosti vo veku blízkom veku mladistvého, teda v žiadnom prípade nejde o takú výnimočnú okolnosť, ktorá by sama o sebe bola dôvodom pre aplikáciu ust. § 50 ods. 4 Tr. zák.

Ak bolo namietané, že momentálne je na odsúdeného pôsobené trestom odňatia slobody, z výkonu ktorého sa poučil, a preto premeniť ďalší podmienený trest odňatia slobody už nie je potrebné, krajský súd uvádza, že nakoľko odsúdený nezaplátil peňažný trest uložený mu v konaní Okresného súdu Michalovce sp. zn. OT 82/2013, týkajúceho sa skutku zo dňa 15.06.2013, bol mu nariadený výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody a tento nepodmienený trest odňatia slobody odsúdený vykonal v čase od 25.2.2014 do 25.7.2014, čo potom znamená, že trestného činu vo veci Okresného súdu Michalovce sp. zn. 4T 135/15, spáchaného dňa 18.05.2015 sa dopustil až po tom, čo už naňho bolo pôsobené nepodmieneným trestom odňatia slobody. Neobstoí preto tvrdenie, že odsúdený sa z terajšieho výkonu trestu odňatia slobody natoľko poučil, že už ďalší nepodmienený trest odňatia slobody nie je potrebný.

Vo vzťahu k námietkam, že trestného činu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Tr. zák. sa odsúdený dopustil ešte pre plynutím skúšobnej doby, k tomu je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa v napadnutom uznesení zdôraznil, a to aj hrubým písmom, že na toto odsúdenie ako dôvod premeny trestu neprihliadal a poukazoval na neho len preto, aby dokreslil povahové a charakterové vlastnosti odsúdeného. V tejto súvislosti naozaj nie je možné prehliadnuť, že v spomínanej veci, teda veci Okresného súdu Michalovce sp. zn. 3T 29/2013 bol odsúdenému za trestný čin sexuálneho zneužívania uložený najprv podmienený trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov na skúšobnú dobu dvoch rokov, aj keď v tejto skúšobnej dobe sa odsúdený dopustil skutku z 15.06.2013, podmienený trest odňatia slobody mu nebol premenený, ale skúšobná doba mu bola predĺžená o ďalšie dva roky. V predĺženej skúšobnej dobe potom odsúdený spáchal ďalší skutok, a to dňa 18.05.2015, a preto mu toto odsúdenie bolo premenené už na odsúdenie nepodmienené.

Z uvedeného teda vyplýva, že odsúdený sa ďalšieho trestného činu (18.05.2015) dopustil nielen potom, čo už bol vo výkone trestu odňatia slobody, ale aj potom, čo mu bola v inej veci daná možnosť preukázať, že na jeho nápravu nebude potrebné pôsobiť výkonom trestu odňatia slobody, teda nie je potrebné trest odňatia slobody premieňať, aj keď na jeho premenu príčinu zavdal (trestným činom z 15.06.2013), ale postačí predĺžiť skúšobnú dobu.

To potom v súhrne znamená, hodnotiac osobu odsúdeného, že odsúdenému boli postupne uložené 4 tresty, ktoré neboli spojené s odňatím slobody, teda mu bola daná opakovaná možnosť, aby preukázal, že na jeho nápravu nie je potrebné výkonom trestu odňatia slobody pôsobiť, následne mu bola daná aj možnosť, a to aj napriek tomu, že zavdal príčinu na premenu podmieneného trestu odňatia slobody, aby ešte v predĺženej skúšobnej dobe predsa len preukázal, že je schopný sa polepšiť a viesť riadny život, bez výkonu trestu odňatia slobody a následne bolo naňho pôsobené aj trestom odňatia slobody, napriek tomu odsúdený žiadnu z možnosti preukázania, že je schopný viesť riadny život nevyužil a ďalšieho trestného činu sa dopustil.

Niet teda absolútne žiadneho dôvodu domnievať sa, že práve teraz už odsúdený povedie riadny život, na jeho nápravu bude postačovať uloženie probačného dohľadu, či predĺženie skúšobnej doby (odsúdenému už bol probačný dohľad v základnom konaní uložený a taktiež nie je možné predĺžiť skúšobnú dobu, pretože v prejednávanej veci mu bola uložená skúšobná doba v maximálnej výmere, nad ktorú už nie je možné skúšobnú dobu predĺžiť) a že odsúdenému je potrebné dať ešte ďalšiu šancu, aby preukázal, že tentokrát sa už naozaj polepšil a v budúcnosti povedie riadny život. Odsúdený totiž už opakovane niekoľko šancí dostal, no nevyužil ich.

Výnimočnou skutočnosťou, ako to predpokladá ust. § 50 ods. 4 Tr. zák. nie je ani skutočnosť, že odsúdený pochádza z mnohopočetnej rodiny, teda, že má viacero súrodencov. Z vykonaného dokazovania totiž nijakým spôsobom nevyplýva, že by snád výlučne na starostlivosť odsúdeného boli jeho súrodenci odkázaní, keďže z doterajšieho obsahu spisu je zrejmé, že o súrodencov má možnosť sa postarať ich matka. Aj keď skutočnosť, či odsúdený požiadal, alebo nepožiadal o zaplatenie peňažného trestu v splátkach nemá vplyv na to, či viedol alebo nevedol riadny život, každopádne k námietke, že nevedel, že o takúto možnosť môže požiadať, je treba uviesť, že z obsahu spisu je zrejmé, že odsúdený dokonca o zaplatenie peňažného trestu vo výške 1.000,- eur v splátkach požiadal, súd ale tejto jeho žiadosti nevyhovel z dôvodu, že jednak by tento peňažný trest v tak nízkych splátkach, ako to navrhoval odsúdený, nebol do jedného roka splatil, čo je zákonná požiadavka, a navyše po dobu viac ako 3 mesiacov odsúdený z trestu 1.000,- eur nič nezaplatil, a teda neprejavil ochotu a ani schopnosť tento trest aspoň v splátkach zaplatiť.

Vzhľadom na to, že odsúdený, ako to už bolo vyššie uvedené, dostal vo svojom živote množstvo šancí, aby zmenil svoj nevhodný spôsob života, poznačený opakovaným páchaním trestnej činnosti, ale tieto šance nevyužil, pričom žiadne výnimočné okolnosti v prejednávanej veci nepreukázal, rozhodnutie súdu prvého stupňa o tom, že v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia, sa neosvedčil, a preto trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov vykoná, je správne.

Nezistiť potom dôvody na zmenu, či zrušenie napadnutého rozhodnutia krajský súd sťažnosť odsúdeného C. B. postupom podľa ust. § X93 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.